

GAZETA BEZPŁATNA

PULS REGIONU

MAGAZYN SAMORZĄDÓW
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Nr 143 październik — grudzień 2019 r.

ISSN 1508 – 4558 nakład 6.000 egz.

XX LAT PULSU REGIONU

organizatora konkursu „Eko-Sołectwo”

ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU W DZIESIĄTEJ
EDYCJI KONKURSU „EKO-SOŁECTWO” 2020

*Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego Nowego Roku*

życzy Redakcja

Wersję elektroniczną Pulsu Regionu znajdziesz na: WWW.warmiamazury.tv/pulsregionu

Mój komentarz

Za nami finał organizowanego przez nas Konkursu „Eko-Sołectwo” którego patronem honorowym jest Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego Gustaw Marek Brzezina. Jest nam niezwykle miło ogłosić, iż IX edycja konkursu okazała się rekordowa. Sołtysi zebrali ponad 255.000 elektroodpadów. To 100% więcej niż w poprzednim roku. Listę wszystkich sołectw oraz kilogramów zebranych elektrośmieci zamieszczamy na łamach gazety. Zamieszczamy również fotorelację z podsumowania. Zapraszamy wszystkich sołtysów do uczestniczenia w 10 jubileuszowej edycji w 2020 roku! Zgłoszenia już przyjmujemy. Elektrośmieci ponownie będzie zbierać firma Remondis. Cieszymy się na ponowną współpracę z Państwem.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz zbliżającego się Nowego Roku pragniemy złożyć Naszym Czytelnikom, Współpracownikom i Przyjaciółom serdeczne życzenia. Życzymy spokojnych, radosnych Świąt. Zbliżający się rok niech będzie wypełniony sukcesami w życiu osobistym oraz zawodowym.

Sylwia Szkamruk

Remont linii kolejowej za 275 mln zł

Zarząd województwa zdecydował o dofinansowaniu 189 mln zł ze środków RPO WiM 2014-2020 projektu pozakonkursowego „Prace na liniach kolejowych nr 220 i 221 na odcinku Olsztyn – Gutkowo – Dobrze Miasto”. Jego beneficjentem są PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Projekt przewiduje m.in. całkowitą wymianę nawierzchni torowej, co pozwoli na osiągnięcie maksymalnej prędkości pociągów, prace na obiektach inżynierskich i przejazdach kolejowo-drogowych. Zakłada też budowę przystanków Olsztyn Śródmieście, Olsztyn Likusy i Olsztyn Redykajny oraz wyposażenie peronów w nowe ławki i wiaty. Jego wartość to ponad 275 mln zł, dofinansowanie – blisko 189 mln zł.

– To kolejny bardzo istotny krok usprawniający komunikację Warmii i Mazur – mówi marszałek Gustaw Marek Brzezina. – Poprawia się stan infrastruktury drogowej, otwieramy się komunikacyjnie jako region, starania samorządu województwa kierujemy również na ulepszanie warunków transportu kolejowego.

Pieniądze na wodę i gospodarkę

W poniedziałek 25 listopada zarząd województwa wybrał do dofinansowania siedem dużych projektów, dwa z zakresu gospodarowania odpadami i pięć z zakresu inkubowania przedsiębiorstw. Zatwierdził także dwa kolejne konkursy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 o łącznej puli ponad 24 mln zł.

– *Przyznaliśmy kolejne transze środków unijnych na wzmocnienie regionalnej przedsiębiorczości, a także gospodarkę odpadami* – mówi marszałek Gustaw Marek Brzezina. –

Pod koniec roku wystartują kolejne konkursy, w których priorytety są podobne – wzmocnienie gospodarcze i ochrona środowiska. Na tym posiedzeniu zarząd przyjął harmonogram naboru wniosków na rok 2020, kiedy będziemy ogłaszać już ostatnie konkursy w tej perspektywie finansowej.

Pierwszy konkurs w ramach gospodarki wodno-ściekowej rozpocznie się 27 grudnia, a nabór wniosków potrwa do 27 stycznia 2020 roku. Do wykorzystania jest w nim blisko 17,5 mln zł na wsparcie gospodarki wodno-ściekowej, budowę i modernizację systemów zaopatrzenia w wodę, zakup urządzeń i aparatury itp.

Drugi konkurs z zakresu inteligentnej gospodarki Warmii i Mazur – profesjonalizacji usług ośrodków innowacji wystartuje 27 grudnia i potrwa do 27 stycznia 2020 roku. Jego budżet to ponad 6 mln zł, a środki są przeznaczone na działania, które przyczyniają się do profesjonalizacji usług związanych z badaniami naukowymi i rozwojem technologicznym świadczonych przez ośrodki innowacji na rzecz rozwoju inteligentnych specjalizacji.

W ramach gospodarowania odpadami wsparcie dostanie spółka POLFER na doposażenie RIPOK w Bezledach (828 tys. zł, wartość projektu - 1,2 mln zł) i Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi na modernizację instalacji przetwarzania odpadów w Olsztynie (8,3 mln zł, wartość projektu - ponad 15 mln zł).

W ramach inkubowania przedsiębiorstw wsparcie otrzymają:

- Fundacja Rozwoju Warmii i Mazur na Hławski Inkubator Przedsiębiorczości (1,1 mln zł, wartość projektu blisko - 1,5 mln zł),
- Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych na projekt „Starter WiM” (3 mln zł, wartość projektu - 3,6 mln zł),
- Bank Żywności w Olsztynie na projekt SPEED YOUR BUSINESS (4,1 mln zł, wartość projektu - 5,8 mln zł),
- Stowarzyszenie Centrum Rozwoju Ekonomicznego Pasłęka na kuźnię przedsiębiorczości (4,2 mln zł, wartość projektu blisko - 5 mln zł),
- Spółka BTM INNOVATIONS na Warmińsko-Mazurski Inkubator Przedsiębiorczości (4 mln zł, wartość projektu - 5,6 mln zł).

Konferencja o socjologu Znanieckim

„Stulecie myśli naukowej Floriana Znanieckiego i polskiej socjologii – interdyscyplinarność intelektualna na pograniczu nauk humanistycznych” – to hasło konferencji naukowej, która odbyła się w czwartek 28 listopada w Olsztynie.

– *Organizacja tego przedsięwzięcia łączy działania samorządu województwa ze światem nauki* – mówił marszałek Gustaw Marek Brzezina. – Samorząd województwa ma w tym duże doświadczenie, współorganizując wydarzenia, konferencje i sympozja naukowe. Współpracujemy ze światem nauki w konstruowaniu dokumentów strategicznych i planów rozwoju regionu. Tym chętniej przyjęliśmy zaproszenie do współorganizacji konferencji poświęconej wybitnemu polskiemu socjologowi, z którego dorobku korzystamy do dziś.

PULS REGIONU

MAGAZYN SAMORZĄDÓW
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Dyrektor Wydawnictwa

Sylwia Szkamruk
kom. 508 163 198
tel. 89 535 48 92 fax 89 535 48 91
interprim@tlen.pl

Korekta:

Jolanta Grochowska

Grafika, skład, łamanie:

Zbigniew Nowicki, tel. 515 241 779
reklama@data.pl

Wydawca:

INTER PRIM Sp. z o.o.
ul. Św. Wojciecha 2/23
10-038 Olsztyn

Prezes Wydawnictwa

Jarosław Kosiński
inter-prim@neotrada.pl

Redakcja:

ul. Św. Wojciecha 2/23, 10-038 Olsztyn
tel./fax 89 535 48 90, 89 535 48 92
interprim@tlen.pl

Kolportaż poprzez Poczta Polska do wszystkich, urzędów miast, gmin, miast i gmin oraz 19 starostw w województwie warmińsko-mazurskim oraz do wszystkich sołectw Warmii i Mazur (2359) i nadleśnictw (33).

Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie.

Urząd Marszałkowski i Urząd Wojewódzki.

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów oraz zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów w publikowanych artykułach i nadesłanych materiałach. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń oraz jakość nadesłanych materiałów.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Warmińsko-Mazurska Agencja Energetyczna przestrzega: Nie karmić smogu!

NIE TRUJ BEZ SENSU!

Kampanię społeczną pod takim alarmującym hasłem zorganizowała Warmińsko-Mazurska Agencja Energetyczna Sp. z o.o. Celem akcji była promocja odnawialnych źródeł energii, czyli niezawodnej recepty na rozprawienie się z trującą bestią, którą karmimy na codzień – ze smogiem.

Część kampanii skierowano do najmłodszych mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego, w myśl zasady, że czego Jaś się nie nauczy... Przeszkoleni przez Agencję nauczyciele, a było ich około 70, przekazywali wiedzę o OZE przedszkolakom i uczniom szkół podstawowych.

A swego rodzaju sprawdzianem dla dzieci był konkurs plastyczny pod tytułem „Czym nie wolno karmić smogu?”, w którym udział wzięło około 60 placówek przedszkolnych i szkolnych z terenu województwa. W ramach konkursu do siedziby Warmińsko-Mazurskiej Agencji Energetycznej wpłynęło ponad 350 prac plastycznych wykonanych różną techniką, spośród których jury konkursu wybrało 11 najciekawszych prac. Autorzy wyróżnionych prac zostali nagrodzeni podczas uroczystej gali, która odbyła się 17 grudnia w Audytorium Maximum w Olsztynie.

Adam Krzyśków
Prezes Zarządu
Warmińsko-Mazurskiej Agencji
Energetycznej Sp. z o.o.

Wesołych Świąt!

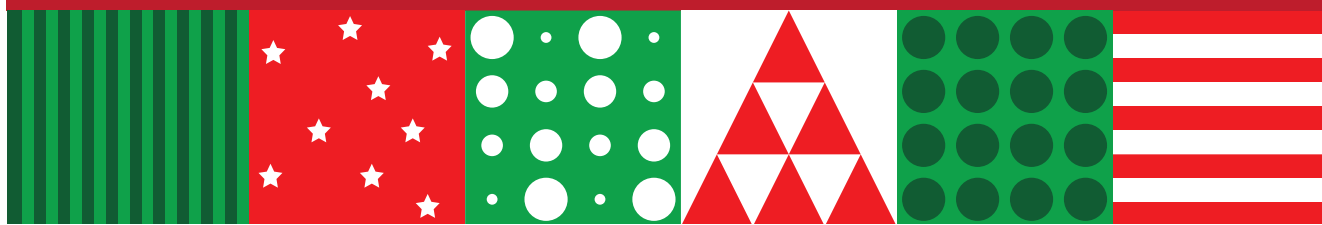
Z myślą o zbliżających się Świątach Bożego Narodzenia kierujemy do Państwa życzenia spokojnych, rodzinnych Świąt, spędzonych w radosnej, ciepłej atmosferze z dala od zmartwień i trosk życia codziennego. W Nowym Roku 2020 życzymy pomyślności, optymizmu oraz powodzenia zarówno w życiu prywatnym jak i zawodowym.

W imieniu Rady Nadzorczej, pracowników oraz własnym

Tomasz Tracz - Zastępca Prezesa Zarządu
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Olsztynie

Jarosław Bogusz - Prezes Zarządu
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Olsztynie

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego Nowego Roku 2020

Życzy
Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”
Biuro Regionalne w Olsztynie

ul. 1 Maja 13
tel. 89 523 55 51
olsztyn@tuw.pl
www.tuw.pl

Ruszył pełny rozkład lotów na zimę 2019 – 2020.

Ruch lotniczy Rynair'a rośnie w Olsztynie o 40%

Rynair, linia lotnicza numer jeden w Polsce, poinformowała 14 listopada, iż wraz z wejściem w życie zimowego rozkładu lotów na lotnisku Olsztyn-Mazury oraz nowej trasy do Kolonii, ruch lotniczy linii wzrośnie o 40%. W sezonie zima 2019-2020 Rynair oferuje w Olsztynie dwie trasy, tj. do Londynu Stansted oraz Kolonii i obsłuży tu 70.000 pasażerów rocznie.

Na fotografii od lewej: Marcin Kuchciński, Wicemarszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Gustaw Marek Brzezina, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Tomasz Kądziołka, Prezes Lotniska Olsztyn-Mazury, Olga Pawlonka, Communication Manager CEE&Balkans

Rozkład lotów Rynair'a z lotniska Olsztyn-Mazury:

- jedna nowa trasa do Kolonii
- dwie trasy łącznie
- 70.000 pasażerów rocznie
- 50* miejsc pracy

Pasażerowie mogą teraz zarezerwować loty aż do października 2020 roku i podróżować w najniższych cenach najbardziej ekologiczną linią lotniczą w Europie o najniższym poziomie emisji CO².

Z okazji rozpoczęcia sezonu zimowego oraz inauguracji nowej trasy Rynair wprowadza do sprzedaży do końca stycznia 2020 roku ceny biletów już od 39 złotych.

W Olsztynie Olga Pawlonka z Rynair'a powiedziała:

„Cieszymy się z rozpoczęcia sezonu zima 2019-2020 i uruchomienia nowej trasy do Kolonii. Rynair oferuje tej zimy w Olsztynie dwie trasy, tj. do Kolonii oraz Londynu Stansted i obsłuży 70.000 pasażerów rocznie (wzrost o 40%). Z tej okazji wprowadzamy do sprzedaży bilety do końca stycznia 2020 roku już od 39 złotych. Rezerwacje lotów można było dokonać jedynie na www.ryanair.com do 17 listopada”.

Gustaw Marek Brzezina, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego powiedział:

„Jesteśmy bardzo zadowoleni, że gracz numer jeden na rynku lotniczym w Europie, trzy lata temu zdecydował się na uruchomienie połączeń w pierwszym roku funkcjonowania portu lotniczego Olsztyn-Mazury i uwierzył w potencjał naszego regionalnego lotniska. To że rozwija od nas swoją siatkę połączeń, to najlepszy dowód na to, że nasza współpraca układa się bardzo dobrze i z korzyścią dla obu stron”.

Tomasz Kądziołka, prezes lotniska Olsztyn-Mazury powiedział:

„Bardzo cieszymy się z nowego rozkładu zimowego Rynair w Porcie Lotniczym Olsztyn-Mazury. Nowa trasa do Kolonii to z pewnością strzał w dziesiątkę – widzimy to już w tej chwili obserwując wypełnienie samolotów na pierwszych rejsach. Irlandzki przewoźnik może u nas zawsze liczyć na obsługę swoich statków powietrznych na najwyższym możliwym poziomie, dlatego liczymy na to, że w przyszłości pojawią się następne kierunki obsługiwane przez naszych partnerów z Rynair”.

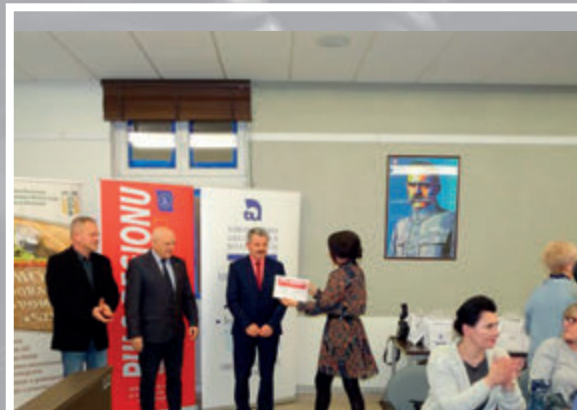
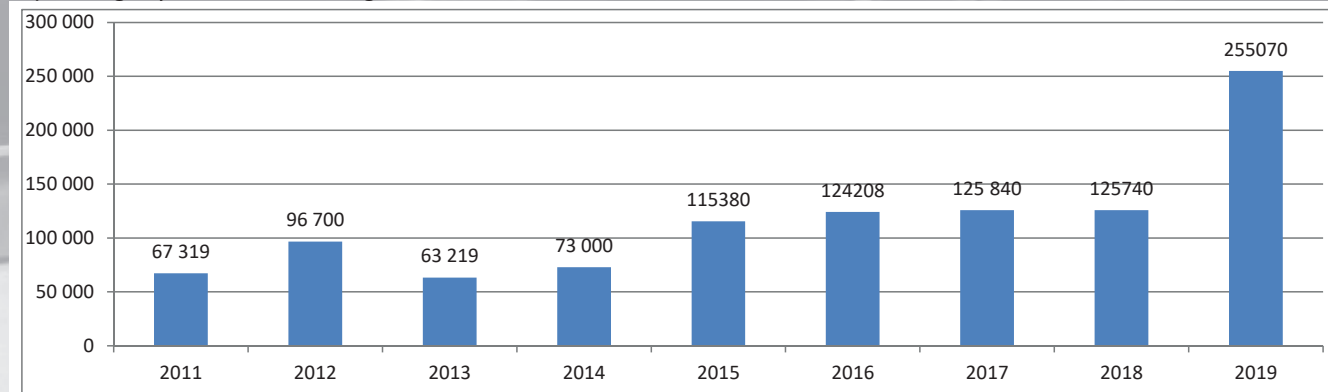
Fot. Jakub Klepański

*Badania ACI potwierdzają 750 'niebezpośrednich' miejsc pracy na lotniskach międzynarodowych na każdy milion pasażerów.

KONKURS „EKO-SOŁECTWO” 2019

22 listopada firma INTER-PRIM Sp. z o.o. w Olsztynie, wydawca Pulsu Regionu Magazynu Samorządów Województwa Warmińsko-Mazurskiego zorganizowała IX konkurs „EKO-SOŁECTWO” – zbiórkę zalegających w naszym województwie elektrośmieci. Podsumowanie odbyło się w siedzibie Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Olsztynie. Konkurs adresowany jest do sołtysów Warmii i Mazur. W 2019 roku zebrano rekordową ilość elektrośmieci 255.070 kg. W 2018 roku było to niewiele ponad 125.000. Od początku Konkursu, czyli od 2011 roku do 2019 roku zebrano 1.046.506 kg!

W poszczególnych latach zebrano kg:

ELECTRO-SYSTEM
ORGANIZACJA ODZYSKU SEIE S.A.

WFOŚiGW
W OLSZTYNIE

Korzystamy z dofinansowania
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie

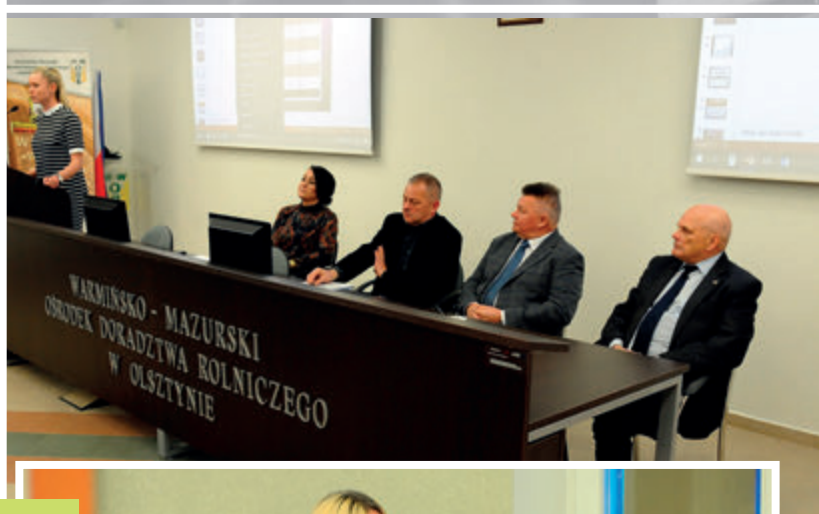
TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ
WZAJEMNYCH

PATRONAT HONOROWY

Marszałek
Województwa Warmińsko-Mazurskiego
Gustaw Marek Brzezina

– MILION ZEBRANYCH ELEKTROŚMIECI!

Finaliści Konkursu:

- 1 miejsce** – Tadeusz Woźniak,
sołectwo Glitajny, gmina Korsze
- 2 miejsce** – Mirosław Antoniak,
sołectwo Bystry, gmina Giżycko
- 3 miejsce** – Katarzyna Szczurowska,
sołectwo Maliniak, gmina Morąg
- 4 miejsce** – Anna Erber,
sołectwo Królewo, gmina Morąg
- 5 miejsce** – Kazimierz Rutkowski,
sołectwo Jegławki, gmina Srokowo

Partnerzy Konkursu:

Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego
 Departament Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego
 Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie
 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie
 Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych TUV Biuro Regionalne w Olsztynie
 REMONDIS Elektrorecycling Sp. z o.o. odpowiadał za odbiór elektrośmieci od sołtysów.

ELECTRO-SYSTEM
 ORGANIZACJA ODZYSKU SEIE S.A.

Laureaci dziewięciu edycji konkursu „Eko-Sołectwo”

Edycja	Rok	Liczba sołectw biorąca udział w konkursie	Laureaci			Ogółem zebrane elektrośmięci
			Imię i nazwisko	Gmina	Sołectwo	
I	2011	40	Piotr Dusyn	Miłki	Miłki ul.Giżycka	67 319
			Jan Krajewski	Iłowo-Osada	Iłowo-Wieś	
			Krystyna Ozga	Świątki	Kalisty	
II	2012	53	Marcin Furtak	Węgorzewo	Stulichy	96 700
			Wiesława Herbatowicz	Budry	Więcki	
			Elżbieta Rodak	Dobre Miasto	Swobodna	
III	2013	29	Bożena Ślubowska	Purda	Przykop	63 219
			Urszula Raszkowska	Purda	Butryny	
			Wiesława Herbatowicz	Budry	Więcki	
IV	2014	25	Anna Erber	Morąg	Królewo	73 000
			Bożena Ślubowska	Purda	Przykop	
			Dagmar Zajko	Sorkwity	Choszczewo	
V	2015	66	Anna Erber	Morąg	Królewo	115 380
			Bożena Ślubowska	Purda	Przykop	
			Bożena Pupek	Piecki	Krutyński Piecek	
VI	2016	36	Anna Erber	Morąg	Królewo	124 208
			Mirosław Antoniak	Giżycko	Bystry	
			Anna Kowal	Miłki	Jagodne Wielkie	
VII	2017	28	Tadeusz Woźniak	Korsze	Glitajny	125 770
			Mirosław Antoniak	Giżycko	Bystry	
			Anna Erber	Morąg	Królewo	
VIII	2018	24	Mirosław Antoniak	Giżycko	Bystry	125 840
			Tadeusz Woźniak	Korsze	Glitajny	
			Anna Erber	Morąg	Królewo	
IX	2019	58	Woźniak Tadeusz	Korsze	Glitajny	255 070
			Antoniak Mirosław	Giżycko	Bystry	
			Szczurowska Katarzyna	Morąg	Maliniak	
			Anna Erber	Morąg	Królewo	
			Kazimierz Rutkowski	Srokowo	Jegławki	
Razem						1 046 506

REDAKCJA PULSU REGIONU MAGAZYNU SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO DZIĘKUJE PARTNEROM WSPOMAGAJĄCYM KONKURS „EKO-SOŁECTWO”:

 Generalna Dyrekcja
Dróg Krajowych i Autostrad
Oddział Warszawa

 zdok

 Generalna Dyrekcja
Dróg Krajowych i Autostrad
Oddział Olsztyn

Uczestnicy dziewiątej edycji konkursu „Eko-Sołectwo”

Lp.	Nazwisko i Imię	Wieś	Waga kg
1.	Aleksandrowicz Jan	Warkały	720
2.	Antoniak Mirosław	Bystry	26 500
3.	Augustyn Agnieszka	Lipowo	400
4.	Bieńkowski Arkadiusz	Worławki	1 810
5.	Borowiecki Bogdan	Barty	3 600
6.	Bronarczyk Anna	Sąpląty	3 000
7.	Brzeziński Rafał	Leleszki	6 680
8.	Bujnowska Anna	Skolity	620
9.	Charkawa Kamila	Sadławki	3 210
10.	Chmielewska Joanna	Marwica	1 900
11.	Cichocka Iwona	Jelonki	3 740
12.	Czubak Jakub	Ostrowin	2 040
13.	Dembkowski Wiesław	Gierzwałd	5 920
14.	Dylich Jolanta	Rumienica	1 760
15.	Erber Anna	Królewo	18 490
16.	Giza Aleksandra	Boćwinka	1 860
17.	Głód Tomasz	Skajboty	2 640
18.	Gołaszewska Magdalena	Przykop	7 120
19.	Grabowska Elżbieta	Górkło	1 320
20.	Janczurewicz Krystyna	Ostrykół	1 120
21.	Kiełpińska Anna	Sątopy-Samulewo	3 060
22.	Kłak Beata	Dębówko	3 130
23.	Kruszewska Alina	Rejsyty	1 960
24.	Kulas Krzysztof	Spręcowo	2 460
25.	Kurpiel Anna	Marcinowa Wola	2 100
26.	Kwiatkowska Anna	Nowiny	2 200
27.	Makrucki Marek	Jedzbark	2 320
28.	Modzelewska Hanna	Rostki	3 100
29.	Modzelewska Monika	Wymój	1 570

Lp.	Nazwisko i Imię	Wieś	Waga kg
30.	Olewiński Krzysztof	Garzewko	2 200
31.	Orłowski Stanisław	Gródki	1 520
32.	Paratowski Robert	Małszewo	4 840
33.	Paszkiewicz Paweł	Głotowo	720
34.	Plichta Andrzej	Biskupiec	1 100
35.	Plich Janusz	Podleśna	3 960
36.	Pacak Małgorzata	Drogosze	1 120
37.	Repko Irena	Konradowo	1 500
38.	Rumiński Cezary	Garzewo	390
39.	Rutkowski Kazimierz	Jegławki	9 240
40.	Ryś Krzysztof	Rychliki	7 650
41.	Sawicki Krzysztof	Jeleniewo	1 040
42.	Szwajdych Hanna	Momajny	6 730
43.	Święcka Jadwiga	Piłaki Małe	5 220
44.	Szczepankiewicz Marcin	Święty Gaj	1 140
45.	Szostak Beata	Popowa Wola	380
46.	Stankiewicz Iwona	Brzydowo	580
47.	Sadzikowska Barbara	Moltajny	1 450
48.	Salwa Marek	Morawa	5 540
49.	Szczurowska Katarzyna	Maliniak	21 340
50.	Trzcianowska-Osińska	Juchnajcie	1 100
51.	Trzeciński Zbigniew	Gromoty	1 740
52.	Wąsuszko Aneta	Myszki	1 400
53.	Waszczuk Edyta	Kwiecewo	2 880
54.	Wilczyński Paweł	Radysy	2 100
55.	Woźniak Tadeusz	Glitajny	41 500
56.	Zajko Dagmar	Choszczewo	4 670
57.	Zamożniewicz-Bałdyga Joanna	Świątki	5 210
58.	Zieliński Marek	Gamerki Wielkie	460

IX KONKURS „EKO-SOŁECTWO” 2019

FINAŁ IX EDYCJI KONKURSU „EKO-SOŁECTWO” 2019

Na fotografii od lewej: Z-ca Dyrektora Sonia Solarz-Taciak – Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
Prezes Jarosław Kosiński – INTER-PRIM Sp. z o.o.
Dyrektor Bogdan Meina – Departament Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego
Sołtys Tadeusz Woźniak – sołectwo Glitajny, gmina Korsze
Dyrektor Sylwia Szkamruk – INTER-PRIM Sp. z o.o.

ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU W DZIESIĄTEJ EDYCJI KONKURSU „EKO-SOŁECTWO”

Dawne zwyczaje warmińsko-mazurskiej Wigilii

Wigilii zawsze towarzyszyło wiele zwyczajów i symboli, bez których trudno wyobrazić sobie święta. Tradycję przekazywano z pokolenia na pokolenie. Uroczystość wigilijną na dawnej polskiej wsi obchodzono w tradycji chrześcijańskiej, jednak dużo było zapożyczeń z obrzędowości pogańskiej, nawiązującej do czczonego niegdyś przez Słowian przesilenia zimowego.

Niektóre zwyczaje są bardzo stare i charakterystyczne tylko dla danego regionu Polski. Dotyczy to również Warmii i Mazur. Dzień Wigilii zawierał tu bardzo nieliczne elementy kościelne. Nieznana była uroczysta kolacja wigilijna ani zwyczaj łamania się opłatkiem. Zwyczaj ten przywędrował w te okolice dopiero po drugiej wojnie światowej. Potrawy wieczerzy wigilijnej często nie różniły się od potraw dnia codziennego. Okres świąteczny, zwłaszcza dla mieszkańców wsi, był czasem kilku dni dobrobytu, ponieważ mogli zjeść te potrawy, na które czekali cały rok. Większość mieszkańców wsi żyła raczej biednie, najczęściej spożywano produkty mączne i mleczne. Mięsne potrawy były rzadkością. Natomiast na stołach w zamożnych domach już w Wigilię jadano mięsa z pieczoną gęsią na czele. Obok nich stawiano chleby, ciasta i różnego rodzaju słodczyce. Nie było tradycji przestrzegania wigilijnego postu.

Wigilijnej nocy przypisywano magiczną moc. Wierzono, że w tym okresie duchy przodków przybywają na ziemię. Kiedy śmierć w rodzinie nastąpiła na krótko przed świętami, rodzina zapraszała zmarłego na wieczerzę, wołając go z progu domu. Aby odkryć ślady ich obecności, podłogi i ławy posypywano piaskiem, mając nadzieję, że pozostawią ślad. Zostawiano im resztki wieczerzy, wodę oraz przez całą noc podtrzymywano ogień w piecu, aby zziębnięte dusze zmarłych mogły się ogrzać.

Pozostałościami jedzenia z wieczerzy wigilijnej dzielono się także ze zwierzętami. Po zakończonej wieczerzy gospodarz brał resztki jedzenia oraz sianko spod obrusa i szedł do obory. Każde

zwierzę gospodarskie dostawało odrobinę wieczerzy i siana spod obrusa. Wierzono, że w ten jeden wieczór zwierzęta mówią ludzkim głosem, ale przysłuchiwanie się ich rozmowom groziło wielkim nieszczęściem.

Zanim w domu pojawiła się choinka, powszechne było stawianie w dniu Wigilii w czterech rogach izby (lub w jednym rogu), snopów zboża, najczęściej pszenicy, owsa lub żyta. Snopy były wiązane z pierwszych kłosów ściętych podczas żniw. Ustawiane kłosami do góry symbolizowały dostatek i sytość. Gospodarze wróżyli ze słomy wyciągniętej ze snopa. Długość słomki i jakość ziarna miały przepowiadać najbliższe żniwa.

Choinka na Warmii i Mazurach pojawiła się dopiero w XX wieku. Początkowo ubierano ją we własnoręcznie wykonane ozdoby, głównie ze słomy i papieru, oraz świeczki osadzone w przymocowanym do drzewka uchwycie. Czubek zdobiono kartonową gwiazdą oklejając ją złotkiem. Pod drzewkiem ustawiano talerze z jabłkami, piernikami i orzechami przeznaczonymi dla najmłodszych. Prezenty były skromne i dostawały je przede wszystkim dzieci. Na Warmii przynosił je *Szemel*, a na Mazurach *Nikolus*.

Wigilijne tradycje i zwyczaje Warmii i Mazur miały zawsze wiele uroku. Wyróżniały region na tle innych zakątków naszego kraju. By nie odeszły w zapomnienie, warto je kontynuować współcześnie.

Obecnie, mimo że mamy duży dostęp do produktów spożywczych i różnorodnych, gotowych potraw, to większość rodzin pozostała przy tradycyjnych potrawach wigilijnych urozmaicając je trochę nowymi, współczesnymi przepisami. Oto kilka przepisów na wigilijny stół.

Tatar ze śledzia

Składniki: 4 płaty śledziowe solone, 2 ogórki konserwowe, 6 pieczarek marynowanych, 1 cebula, 2-3 łyżki oliwy z oliwek, łyżeczka musztardy, pieprz.

Wykonanie: Płaty śledziowe namoczyć w mleku co najmniej trzy godziny. Wymoczone i osuszone śledzie, ogórki, pieczarki i cebulkę pokroić w bardzo drobną kosteczkę. Dodać oliwę, musztardę i troszkę pieprzu. Całość bardzo dokładnie wymieszać. Przełożyć do pojemniczków (sprawdzają się małe filiżanki). Uklepać. Wstawić do lodówki na co najmniej dwie godziny. Delikatnie wyjmować. Udekorować świeżym koperkiem lub drobno posiekanym ogórkiem konserwowym.

Zielony śledzik

Składniki: 2 filety śledziowe marynowane, 2 łyżki koperku, 2 łyżki octu winnego, łyżka ostrej musztardy, 3 łyżki cukru, 100 ml oleju.

Wykonanie: Filety śledziowe obrać ze skóry, pokroić na kawałki (na tzw. kęs). Koperek, umyć, odsączyć, drobno posiekać. W miseczce wymieszać ocet winny, musztardę, cukier, olej i koperek. Do zamkniętego pojemnika (najlepszy jest szklany słoik) wrzucić śledziowe kawałki i wlać marynatę. Parę razy potrząść, by wszystko się wymieszało. Wstawić do lodówki. Im dłużej, tym lepiej. Minimum na dobę. Rewelacyjne do ciemnego pieczywa z masłem.

Wigilijna zupa z karpia

Składniki: 2 głowy karpia (bez oczu), 2 marchewki, pietruszka, mała cebulka, ćwierć selera, pół pora, 4-5 łyżek gęstej kwaśnej śmietany, 3 łyżki soku z cytryny, liście laurowe, ziele angielskie, sól, pieprz, łyżka cukru, 1-2 łyżka mąki.

Wykonanie: Do garnka włożyć głowy karpia, dodać ziele angielskie i liście laurowe. Zalać zimną wodą, gotować na wolnym ogniu pod przykryciem przez ok. 20 minut. Dodać obrane i pokrojone w cząstki: marchewki, pietruszkę, seler, por i cebulę. Gotować około 30 minut, aż warzywa będą miękkie.

Wyciągnąć ostrożnie głowy ryb, tak aby pozostały w całości. Do zupy dodać sól, sok z cytryny oraz cukier. Odląć pół szklanki wywaru, połączyć ze śmietaną i mąką (ilość mąki zależy od ilości wywaru). Dokładnie wymieszać. Powstały zaczyn wlać do gotującej się zupy, chwilę mieszać, by nie zrobiły się kluski. Na koniec doprawić pieprzem (powinna być lekko ostra). Jeśli potrzeba, dodać odrobinę soli.

Kapusta wigilijna z grzybami i suszonymi śliwkami

Składniki: 1 kg kapusty kiszzonej, garść grzybów leśnych, mrożonych, 10 dag suszonych śliwek, kość wędzona lub w wersji postnej 2 łyżki masła, łyżeczka kminku, ziele angielskie, liść laurowy, pieprz czarny ziarnisty, sól.

Wykonanie: Kapustę odcedzić i posiekać. Wyplukać, zalać wodą, zagotować. Odląć wodę i zalać świeżą (by nie wyszła kwaśna). Dodać wędzoną kość, posolić, dodać liście laurowe, ziele angielskie, kminek i gotować. Grzyby umyć, pokroić, gotować w osobnym garnku przez 15 minut. Wyjąć łyżką cedzakową, dołożyć do gotującej kapusty. Dodać suszone śliwki. Całość gotować razem do miękkości kapusty, czyli około godziny.

Pierniczki

Składniki: 50 dag mąki, 20 dag miodu, 20 dag cukru pudru, pół kostki masła, jajko, 3 łyżki przyprawy do piernika, 2 łyżki kakao, czubata łyżeczka sody.

Dekoracja: kolorowe pisaki cukrowe.

Wykonanie: Mąkę przesiać przez sito, dodać sodę, kakao, przyprawę do pierników, jajko, cukier puder, roztopione i wystudzone masło z miodem. Wszystkie składniki dokładnie połączyć, zagnieść elastyczne ciasto. Ciasto rozwałkować, wykrawać dowolne kształty pierniczek. Blachę wyłożyć papierem do pieczenia, układać pierniki zachowując odstępy (by nie posklejały się, gdy urosną). Piec ok. 15 minut w 180°C. Po wystudzeniu dowolnie dekorować pisakami cukrowymi.

W tym świątecznym nastroju proszę przyjąć serdeczne życzenia wszelkiej pomyślności, niepowtarzalnej atmosfery, ciepła oraz obfitości wszelkich dóbr. Niech radość i pokój Świąt Bożego Narodzenia, poczucie prywatnego i zawodowego spełnienia wypełnią cały Nowy 2020 Rok.

Dyrekcja i Pracownicy WMODR
z siedzibą w Olsztynie

ELECTRO-SYSTEM
ORGANIZACJA ODZYSKU SEiE S.A.

REMONDIS®
ELECTRORECYCLING

Wesołych Świąt i szczęśliwego Nowego Roku

Dziękujemy za zaufanie i współpracę w mijającym roku.
Życzymy spokojnych Świąt Bożego Narodzenia
oraz sukcesów w Nowym 2020 Roku.

Zarząd i Pracownicy
REMONDIS Electrorecycling Sp. z o.o.
i Electro-System S.A.

www.remondis-electro.pl // www.electro-system.pl

PATRONAT HONOROWY

Marszałek
Województwa Warmińsko-Mazurskiego
Gustaw Marek Brzezina

KONKURS „EKO – SOŁECTWO”

Redakcja Pulsu Regionu Magazynu Samorządów Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
w 2020 roku zorganizuje po raz **DZIESIĄTY** konkurs zbiórki elektrośmieci.

Zbieramy: lodówki, zamrażarki, roboty kuchenne, pralki, Kuchenki, czajniki, tostery, zmywarki, suszarki,
żelazka, odkurzacze, telewizory, radia, komputery, laptopy, drukarki, monitory, telefony, maszyny
do szycia, golarki, zabawki elektryczne, baterie, silniki elektryczne, dojarki, akumulatory itd.

Zapraszamy sołtysów do udziału w akcji edukacyjnej!

UDZIAŁ W KONKURSIE NALEŻY ZGŁOSIĆ DO DNIA **31.07.2020 R. LISTEM LUB MAILEM
Z DANymi SOŁTYSA, PEŁNYM ADRESEM, TELEFONEM KONTAKTOWYM
ORAZ MIEJSCEM ZBIÓRKI.**

MINIMALNA WAGA ODPADÓW = 500 KG.

ZA PRZEKROCZENIE 40 TON DODATKOWA PREMIA W WYSOKOŚCI 1.000 zł!

Elektrośmieci odbierać będzie firma Remondis Electrorecycling Sp. z o.o.

Instytucje wspierające:

Samorząd Wojewódzki,

Remondis Electrorecycling Sp. z o.o, Organizacja Odzysku Electro-System,

W-MIRol w Olsztynie, W-MODR w Olsztynie,

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie

Serdecznie zapraszamy wszystkich sołtysów do udziału w X konkursie „Eko-Sołectwo” 2020 roku.

Nagrody w 2020 roku:

I miejsce	– 3 000 zł
II miejsce	– 2 000 zł
III miejsce	– 1 000 zł
IV – V miejsce	– po 500 zł

 ELECTRO-SYSTEM
ORGANIZACJA ODZYSKU SEiE S.A.

WFOŚiGW
W OLSZTYNIE

Korzystamy z dofinansowania
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie

PATRONAT HONOROWY

Marszałek
Województwa Warmińsko-Mazurskiego
Gustaw Marek Brzezina

XEDYCJA KONKURSU

eco

sołectwo

ZBIERAMY ELEKTROŚMIECI

ZAPRASZAMY WSZYSTKIE SOŁECTWA DO UDZIAŁU W KONKURSIE

tel. 89 535 48 90

kom. 502 153 565

jolanta.grochowska@gmail.com

fax 89 535 48 91

interprim@tlen.pl

Zgłoszenia tylko listownie lub e-mailem

